

באהבה ובאמונה

להתקרב אל ה' באהבה ובאמונה

נכון לעכשיו

הרב דב ביגון ראש מכון מאיר

העלון מופץ ב-50,000 עותקים
לפרסומים והקדשות בעלון ובאתר: 026461302
ההכנסות קודש למכון מאיר
תוכן המודעות באחריות המפרסם בלבד

הסבר פנים לישראל

אחרי חטא העגל נטה משה את אהלו הרחק ממחנה ישראל, ככתוב: "ומשה יקח את האוהל ונטה לו מחוץ למחנה, הרחק מן המחנה, וקרא לו אהל מועד, והיה כל מבקש ד' יצא אל אהל מועד אשר מחוץ למחנה" (שמות לג ז). אבל הקב"ה ביקש ממשה להחזיר את האהל למחנה "וידבר ד' אל משה פנים אל פנים כאשר ידבר איש אל רעהו. ושב אל המחנה" (לג יט). חז"ל דרשו מה הטעם שמושה שב אל המחנה. אמר לו הקב"ה למשה, "כשם שאני הסברתי לך פנים - כך אתה הסבר פנים לישראל, והחזר האהל למקומו, ושב אל המחנה וגו'. אמר רבי אבהו, אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה: עכשיו יאמרו הרב בכעס ותלמיד בכעס, ישראל מה תהא עליהם? אם אתה מחזיר האהל למקומו - מוטב, ואם לאו - יהושע בן נון תלמידך משרת תחתך" (ברכות סג ב). ברוגז ובכעס אי אפשר להחזיר את עם ישראל בתשובה, אדרבה, בשעת משבר אין לברוח ולהתכנס מחוץ למחנה ישראל, אלא צריך לשוב למחנה, לאהוב את ישראל ולהסביר להם פנים, ומתוך כך לתקן את הקלקולים, כפי שאכן עשה משה רבינו - 'שב למחנה' ולימד תורה את עם ישראל.

נכון לעכשיו, יש בדורנו הקם לתחייה אחרי גלות ממושכת, הרבה אורות אבל גם לא מעט צללים. ואמנם חז"ל ממשיכים את גאולת ישראל לעלות השחר, שכידוע, בעלות השחר האור והחושך משמשים בערבוביה. משה רבינו, לקח את אהלו ונטה לו מחוץ למחנה, הרחק מהמחנה מרוב כעסו על חטא העגל, אבל שב אל המחנה, כאשר דיבר אליו הקב"ה פנים אל פנים - **וישראל מה תהא עליהם?** כך גם בדורנו אנו אמנם עדים גם לירידה מבחינה דתית, רוחנית ומוסרית, אבל דווקא במצב נורא זה אנו צריכים להגדיל את אהבתנו לישראל, לכלל ולפרט, כדברי הרב קוק זצ"ל: "אהבת ישראל צריכה להיות מתעוררת בקרב אנשי לב ורוח בעת ירידתה של האומה במצב הרוח, בעת אשר רמיסת קודש וזלזול דת יראו בכל תוקף ועוז, להבחין עם כל זה כי כוח ישראל גדול הוא ועצום לאלוקיו ולהסתכל במאור הפנימי החודר את רוח הכלל ושמשכנו הוא גם כן בכל נפש פרטית שבישראל בגלוי או בסתר, גם בנפש הנסוגה מאד אשר סרה הרבה מדרך ד' " (אורות קמח). ומתוך שנסביר פנים איש לרעהו, נגדיל את אהבת ישראל הבלתי מותנית כדברי אהרן הכהן "לאהוב את הבריות", ונזכה בע"ה ל"מקרבן לתורה", ומתוך כך לישועות ונחמות במהרה בימינו, אמן.

מהמצפה לישועה השלמה

עמוד 2 **הרב אמיר דומן**

שורש האמונה החיה, וענפיה

עמוד 2 **הרב חגי לונדין**

לחץ חיצוני

עמוד 3 **הרב יורם אליהו**

פרות עמלו של האדם בתורה ובעבודת ה'

עמוד 4 **ממשנת הרצי"ה / הרב דוד לנדאו**

מגלות לגאולה

עמוד 4 **הרב ליאור לביא**

דרכי שלום

עמוד 6 **זוגיות / אסתר אברהמי**

האם לומר הכל - בנישואין?

עמוד 8 **הרב שלמה אבינר**

את אחי אנכי מבקש

תודה!

לידידי מכון מאיר,

ברצוננו להודות לכם על תרומתכם
באחזקת מכון מאיר תלמידיו ואברכיו,
אשר נהנו מנדיבות לבכם בימי הפורים.

ברוכים תהיו,

הרב דב ביגון הכהן

ובית מכון מאיר

סוד מהותו של הכיור

הרב אשר בוחבוס - עמוד 3

לתרומות באתר או בטלפון

***2331**

meirtv.com

היו שותפים

בהוספת יהדות באהבה!

• אלפי שיעורים
• קירוב רחוקים
• מאות תלמידים
• ערוץ ילדים
• אולפן גיור

ולתארים את מימדי הביטוי של כל מרחבי חיינו, אל שורש נשמתנו האלוהי המוחלט. בעניין זה אנחנו שלוחי כל הבריה, ולשם כך הופענו גם אנו, ישראל, כעם על במת ההיסטוריה.

בכל שאר הברואים האמונה האלוהית בהם מתגלה ב"כפיית הר כגיית", בהכרח ובגזירה. רק אצלנו מלבד ההכרח הטבעי (הגשמי וגם הרוחני) נוספת נשמה יתרה, בינה יתירה, ונוצר מקום לדיאלוג: דבר ה' נוקש על דלתות חיינו ומזמין אותנו להיענות ולהיפתח בפניו. **אנו מתבקשים על ידו להיות שותפים לו, ולהשתמש בהכרה, ברגש וברצון, בעשייה ובמידות, כדי לבטא כמיטב יכולתנו את השורש הסגולי האלוהי שמחיה אותנו ומאמין בנו.** כשהבחירה החופשית מגלה את הסגולה שבנו, כביכול אנו שותפים לבורא בבריה:

"וְאֵת מִצְוֹתַי תִּשְׁמְרוּ וְעֲשִׂיתֶם אֹתָם, אָמַר רַבִּי חֲמָא בְּרַבִּי חֲנִינָא: אִם שְׁמַרְתֶּם אֶת הַתּוֹרָה הָרַבִּי מַעֲלָה עֲלֵיכֶם כָּאֵלֹהִים אֲתֶם עֲשִׂיתֶם אוֹתָם (=אתם בראתם את התורה ומצוותיה!). וְעֲשִׂיתֶם אֹתָם, אָמַר רַבִּי חֲנִינָא בְּרַבִּי פֶּפְא: אָמַר לְהֶם, אִם שְׁמַרְתֶּם אֶת הַתּוֹרָה הָרַבִּי מַעֲלָה עֲלֵיכֶם כָּאֵלֹהִים עֲשִׂיתֶם עִצְמָכֶם" (ויקרא רבה לה, ז).

אמונה חיה היא חיבור מתמיד של כל ענפי האמונה וכוחות החיים אל שורשם, שהוא האמונה של הבורא בעולמו ובבריותיו. זוהי עבודת שחרור מתמשכת ומשמחת, מכל הסתימות והצללים שנטפלים אל האמונה ומעכבים אותה מלהאיר ביופייה האלוהי. זוהי משימת חיים של בניין שותפות עם הבורא בברית נשמת העולם - התורה - ובתחייה עצמית שלנו, לקראת גאולה שלמה.

שאלות הארות ותגובות: amirduman@gmail.com

ונשמתה, את שורש קיומה, את כוונת בוראה ואת האמון שרוחש לה יוצרה. המציאות ברובה (הכמותי והטבעי, לכל הפחות), אין לה בעיית נאמנות לאומן היוצר אותה, ולכן, למשל, 'כל פרה מאמינה באופן שלם', כפי שנהג להדגיש מו"ר הרב יהושע צוקרמן וצ"ל.

גם בני האדם הם חלק מהטבע הכללי, ובנוסף על כך נתן בהם הבורא כח **בחירה חופשית**. נקדיש כמה מילים לשני הצדדים. **הטבע** שלנו מיוחד בהיותו מופלא בכפילותו - רוחני וגשמי.

"מפליא לעשות - שקושר דבר רוחני בדבר גשמי" (רמ"א או"ח ו'). הטבע הכפול שלנו, נשמה וגוף, כולו אמונה ונאמנות מוחלטת, ללא סייג. אין בו חטאים, אין בו ספקנות. היכן, אם כן, 'מסתים' הצד הטבעי (האלוקי!) שלנו, ומופיע הצד האנושי שהוא המיוחד לנו מכל הברואים? המפגש המיוחד שלנו **כבני אדם** עם הבורא, ולא כמלאכים או בעלי חיים, מתחיל מעולם ההכרה שהוא נתן לנו במתנה (שלב ב' הנ"ל), ובמרכזו - **הבחירה החופשית**. כאן מתגלה גודל האמון האלוהי בנו, שסומך עלינו שנדע להופיע

כתב לי קורא יקר, בתגובה למאמר קודם: 'אני תופס את ה'אמונה' בדומה לאהבה ויראה - כרגשות. האם שנינו מדברים בכלל על אותו מושג, באמרנו 'אמונה'? תשובתי היא שאמנם כן, אך ממרחק שונה, בפרספקטיבה שונה: **האמונה היא, בראש ובראשונה, הופעת הבורא ואמונתו בברואיו: בעצם קיומם, בכוחות חייהם, ובשליחותם.** על כן, **רגש האמונה** שלנו הינו רק אחד הביטויים לאמונה החיה.

ישנו מאמר של הרב קוק על האמונה, פחות מצוטט (מאמרי הרא"ה חלק ב'), שיעורים בספר הכוזרי, (ב') ובו הוא מלמד כך:

"תוכן האמונה אינו רעיון, **כי אם מציאות גמורה** הנמצאת בכל חלקי היצירה, גם בדומם, והיא **סוד קיומו של עולם**. אלא שהאדם מכיר את המציאות, וברואים אחרים אינם מכירים אותה. **העריגה לדעת ולהשיג** איזה תוכן של אמונה, **נובעת ממקור נשמתו** של כל יחיד ויחיד, מפני שנשמתו היא חלק מן הנשמה הכללית".

פירוש הדבר הוא שהאמונה המוכרת לנו כרגש כלשהו, או תחושת ודאות, כיסופים, מחויבות, או כל סוג של הכרה - היא רק שלב ב'. אלו הם ביטויים וגילויים (מופלאים!) המיוחדים למין האנושי, 'לבושים' חיצוניים של מקור פנימי, עליון ושורשי, שהרב קוק מכנה: 'מציאות גמורה', 'קיומו של עולם', 'מקור הנשמה' - אלו כמובן גילויי האלוהות.

האמונה היא בראש ובראשונה **שלו**, באה ממנו אל האדם ואל כל המציאות בחוברת, ומהווה אותם כרצונו. רק כאן מתגלה גם שלב ב', של "לבוש", ביטוי והכרה אמונית, כל חלק במציאות לפי מהותו, שליחותו וכוחו. רק כאן, ב"לבוש" האמונה, יתכן פער, בלבול או פגם, כלומר הופעה שאינה מבטאת באופן מוצלח את מקורה

אורות הפרשה

הרב חגי לונדין ר"מ במכון מאיר

לחץ חיצוני

פרשת כי תשא מספרת על החטא הגדול ביותר בהיסטוריה - חטא העגל. מהו חטא העגל?

יציאת מצרים לימדה את העולם שניתן לצאת מהשעבוד למצרי הטבע. הטבע מבוטא בעיגול, מציאות סגורה שלא מביאה לשום מקום. אין זה פשוט לצאת מהסחרור הטבעי; ישנה נטייה מולדת לאדם להתבסס באזור הנוחות של המעגל המוכר והקיים. לכן, כאשר משה רבנו עולה להר סיני, עם ישראל מדמיין למצוא את סיפוקו ב'עגל מסכה', מציאות של בעל חיים תמים הנע במעגלים, אובייקט נגיש ונוצץ מזהב שיוצר מסכה בין האדם לבין שאיפותיו להתקדם הלאה. זהו חטא שמבטא חולשה שקיימת אצל כל אחד ואחת. תיקון חטא העגל זוהי היכולת להמשיך לצאת ממצרים, לפרוץ את החולשות וההרגלים ולעלות להר סיני.

לטלפנייה המתחדשת במכון מאיר

דרושים/ות

טלפנים/יות

למערך התרומות

שכר בסיס + בונוסים • משמרות אחה"צ/ערב

מעוניינים?

שלחו סמס 052-5121946

העלון מוקדש לעילוי נשמת

ר' יצחק (דכי) מטות ז"ל

במלאות עשרים שנה לפטירתו

נפטר כ' אדר ב' תשס"ג

תנצב"ה

מתורת החסידות

שם משמואל לפרשה

הרב יורם אליהו ר"מ במכון מאיר

להיות כלי ראוי לקבל שבת".

מכל זה מלמד אותנו השם משמואל לימוד נפלא, "ומכאן לימוד לאדם שלא יפול לבו עליו בראותו שהוא לומד ושוכח, ומכל עבודתו עבודת הקודש, הוא נופל כפעם בפעם, אל יחשוב שלריק חס ושלום יגיע". אדם עמל ויגע בתורה, והוא שוכח פעם אחר פעם או שהוא מתעלה בעבודת ה' ובלימוד התורה אך נופל בקישורו לה' ומשכח תלמודו, אומר השם משמואל, לא לשווא ולריק היה עמלך "שמכל אלה נשאר רשימו... ואינו נאבד מאומה חס ושלום והם עושים אותו כלי מוכשר לימים יבואו, ואם לא בעולם הזה - יהיה בעולם הבא, ומכל מקום אינו נאבד מאומה". מבטיח השם משמואל, שכל עמל שלך בתורה יוצר רושם בנפש, וזה מקדם אותך בהבנה ובהשפעה של התורה עליך, בוודאי שום דבר אינו הולך לאיבוד, ואם לא תזכה לחוש זאת בעולם הזה, אתה מובטח לראות את פירות עמלך בעולם הבא.

*מוצ"ש י"א אדר יום פטירת האבני נור זצ"ל אביו של השם משמואל

פירות עמלו של האדם בתורה ובעבודת ה'

נאמר במדרש רבה (שמות, פרשה מא): אמר ר' אבהו כל ארבעים יום שהיה משה בהר, היה לומד תורה ושוכח, אמר: ריבונו של עולם, יש לי ארבעים יום ואני לא יודע כלום. מה עשה הקב"ה, כשנגמרו הארבעים יום, נתן לו את התורה במתנה שנא' בפרשתנו (לא, יח), "וייתן אל משה" וייתן לשון מתנה...

שואל השם משמואל (תרע"ה, ד"ה במד"ר): וכי כל הארבעים יום שמשה למד היה הלימוד לשווא, לריק, ואם כן למה ה' גרם לו ליגיעה לחינם, ועוד הרי בכל מקום חז"ל מזכירים שהתורה ניתנה לאחר ארבעים יום של עמל ויגיעה וכאן משמע שהכל היה לשווא, ובסוף היא ניתנה לו במתנה? מבאר השם משמואל, שבאמת מכל יום לימוד של משה נשאר איזה רשימו, נשאר רושם, למרות שהוא שכח אחר כך מה שלמד, ואז ביום הארבעים נקבצו ובאו כל הרשמים של ארבעים יום, "ומזה נעשה כלי מוכן לקבל המתנה שלא ישכח יותר, ואלמלא הרשימות שנקבצו אצלו כל הארבעים יום לא היה מועיל מה שניתנה לו במתנה שעדיין היה שוכח". כל יום של עמל ויגיעה בתורה של משה, יצר

איזה רושם בנפשו, בשכלו, וזה הכין אותו, יצר את הכלי לשפע הזה, שהוא קיבל בסוף את התורה במתנה. בלי העמל הזה בארבעים יום, הוא היה ממשיך לשכוח.

ממשיך השם משמואל ומלמד שכך הדבר ביום השבת. מכל הטורח שהאדם עמל וטורח בשבת ימי המעשה בעבודת ה', אף שמטרת העמל ודאגת הפרנסה זה נשכח ממנו, בכל זאת נשאר מזה איזה רושם אשר פועל על הנפש, וכשמגיעה השבת, מתאספים כל רשמי השבוע, אפילו אם זה היה בגדר איזו מחשבה טובה של קודש, שום דבר לא נאבד, "ומכל אלה נעשה כלי לקבל את השבת". כך מבאר השם משמואל את הפסוק 'ויכולו השמים והארץ וכל צבאם', שבריתא כל יום ויום הייתה בפני עצמה ובשבת שהיא נשמת הבריאה נעשה מכל הימים כלל אחד, מהות אחת, וזהו 'ויכולו השמים' שהתכלל הכל לעניין אחד, (כך היא גם הנשמה באדם שהיא מאחדת את כל חלקי האדם להיות אחד), זוהי תכלית השבת בעולם. ולכן השבת מאספת ומאחדת את כל הרשמים וההרהורים הטובים של האדם, ביחס לבוראו, ברצונו להדבק בו, וכולם, "עושים אותו

סוד מהותו של הכיור וכיצד נבנה בזמן הזה על ידי משפחתנו

בפרשת השבוע נוסף לכלי המשכן הכלי המיוחד שהוא הכיור, והכן, שהוא כלי בסיס לכיור. הכיור וכן היו עשויים נחושת, שנתרמה מהמראות הצובאות. ה"כן" נראה כקערה הפוכה ותפקידו היה להרים את הכיור, כדי שהכהנים יוכלו ליטול ידיהם ורגליהם כנהוג בבית המקדש, כי היו הולכים יחפים. בתורה אין מידות לכיור, ומכאן שהוא נעשה כחומר ביד היוצר שבכל דור. הכיור נעשה מהמראות הצובאות, ומה הן? יש דעה שאלו המראות שהנשים היו מתייפות לבעליהן במצרים, וגרמו להם להוליד צבאות רבות שבזכותן נגאלו ישראל ממצרים¹. מול אותן דעות, האבן עזרא² והספורנו³ פירשו שהכוונה לנשים ש"צבאו", מלשון כינוס, אל אהל מועד, שרצו להתקרב אל הקדושה והביאו את החפץ היקר עליהן מכל, לכבוד ה', שהוא חפץ ה'מראה' שהאשה מתקשטת בו. ובמעשה זה היא נותנת ותורמת אותו לה' יתברך.

מי הכיור שימשו לתחילת העבודה בנסילת יד ורגל של הכהנים, וכן להשקיית האשה הסוטה. המים שבכיור נקראו מים קדושים, מהו מקור קדושתם? המים משמשים לטהרה, ובמי הכיור יש תוספת קומה של קדושה, ולכן הכהנים היו נטהרים לפני כניסתם למקדש ובנסילה מהכיור עלו לדרגת קדושה. למים שבכיור יש קדושה, שכן יסוד המים בעולם היה הקרוב ביותר אל קודש הקודשים וקיים במים שבכיור. וממים

אלה היו משקים את האשה הסוטה, שחשד בה בעלה שהיא מתייחדת עם אדם זר וקניא לה. והיה בעלה מביא אותה לכהן ומשקה אותה ממי הכיור; אם הייתה כשרה - היו לה המים לרפואה ולתיקון, ואם לא, ממיתים אותה "לַצְּבוֹת פָּטָן וְלַנְּפִל יָרָה"⁴. וזהו נס שהיה חל בקדושת הכלי הזה. הרמב"ן כותב "והנה אין בכל משפטי התורה דבר תלוי בנס זולתי הענין הזה"⁵, הנדרש לעשות שלום בין איש לאשתו מכוח הנס. ומסביר אור החיים הקדוש⁶ כי מים שנמצאים במקום קדוש - אם תסירם משלוותם, מהמקום הקדוש ביותר, מהכיור, "המים עצמם בוכים". ומתוך כך הם יעשו את פעולתם לבחון האם האשה כשרה או סוטה: שאם הייתה כשרה אז יש להם נחמה, ואם לא - חותכים את בשר האשה. ועל מנת לתת למים כוח לעשות פעולה, נדרש לשים במים את שמות ה'. במחיקת הכתב מפרשת סוטה במים, יתחילו הם להתנועע מעצמם. ומכאן ההסבר לקדושה שבמים, הסבר שעל פיו הכיור מהמראות הצובאות, הוא של בנות הרוצות קדושה בהתקרבות אל בית ה'. ומכאן דווקא ממנו בודקים את כשרותה וצניעותה של האשה. ולכן תרומת הנשים במשכן מיוחדת, בזה שלא באה לכפר על עוון העגל שכן הנשים לא תרמו ליצירת העגל. לעומת האנשים, שתורמתם למשכן היא כפרה, אצל הנשים היא תוספת קדושה⁷. ולהסבר הפירוש השני, שהכיור היה עשוי

הרב אשר בוחבוב

ר"מ במכון מאיר

הכיור שבנתה משפחת בוחבוב צילום: באדיבות המשפחה

מהמראות של הנשים שהיו מייפות עצמן דרך ה'מראה' לבעליהן, ומטרתן הייתה להרבות את צבאות ה' ולנתב את כוחות החיים ואת יופיין למען הבניין הנצחי של עם ישראל. וזהו היסוד המחבר בקדושה בין איש לאשתו. ולכן מים קדושים אלה מבררים האם האשה מיוחדת לבעלה או לאיש זר. ומכאן ההבדל בין שאר הכלים לבין הכיור: שכל החומרים הותכו ליצירת הכלים, אבל בעשייתו של הכיור נשארה צורתו המקורית של החומר, שהיא ממראות הנחושת שהרכיבו את הכיור. כל זה כדי להזכיר את ייחודיות נדבת מראות הנשים⁸.

המשך המאמר בעמוד 6 <

שלא עליכם יחד עם עזרא! עזרא הוא מלאכי. חגי זכריה ומלאכי צעקו והכריזו: הגיע הזמן, בואו לירושלים, בואו לארץ ישראל! חלק גדול מהגדולים לא שמעו, אלא היו בביקורת בכל מיני אופנים. עזרא היה נביא, ולא התבטל בפניהם. הייתה לו שליחות אלוקית ברורה וחזקה בכל תוקף, והמאורעות התגלגלו על פי זה. לא הלכתם עם עזרא? עזרא לא התעכב מפני אי השמיעה שלכם, אלא הלך עם מי שכן הלך איתו, 'עשרה יוחסין', שתוקי ואסופי ודומיהם. המכובדים לא עלו, אז הוא עלה עם הלא מכובדים, ומתוך כך נתקיימה תורה בישראל וסדר הקמת בית המקדש בישראל. מה שהיה אז, בדורות הקודמים, הוא כעין דוגמה לימינו⁵.

1. עזרא א, ג
2. עזרא ג, יב
3. יומא ט, ע"ב
4. קידושין סט, ע"א
5. ע"פ שיחות הרצ"י פרק כא עמ' 291-2.

אתם טוענים? זה סדר גאולה? יש דלות רוחנית ודלות פוליטית. גם חלק גדול מחכמי ארץ ישראל וחכמי בבל, חלק גדול מאבותינו התעכבו ולא נשמעו לקול הקורא על ידי הנביאים חגי, זכריה ומלאכי, ועל ידי עזרא.

הגמרא³ מספרת על מתיחות גדולה בין אנשי רבי יוחנן שנשארו בארץ ישראל לבין אנשי בבל. רבי יוחנן היה המאמין הגדול, הציני הגדול, בכל תוקף של ישוב ארץ ישראל. ריש לקיש היה שייך באופן מיוחד לרבי יוחנן, כמובן, והיה אחר כך מגדולי חז"ל. מסופר בגמרא שריש לקיש התרחץ בירדן. הירדן היה הגבול בין ארץ ישראל לחוץ לארץ. בזמן שהוא התרחץ, בא אליו אחד מגדולי חז"ל, יש גרסאות אם זה רבה בר בר חנה או אמורא אחר. הוא רצה לגשת אליו, לעזור לו לעלות. ריש לקיש דחה אותו ואמר לו: "סנינא לכו". כמובן, ריש לקיש לא היה שונא חכמים כמו אב"י ורבה, חלילה, אלא זה ביטוי חריף של כעס, קפיידא ותרעומת. על מה היה הכעס של ריש לקיש?

המעבר מגלות לגאולה אינו בדור אחד. כך היה גם בימי חז"ל, בעלייה מגלות בבל. עכשיו יש צדיקים שאינם מאמינים, שאינם רואים, שאינם פוקחים את העיניים לראות את מעשה ד' בקיבוץ גלויות ובברכת ד' על ארץ ישראל, ובמידה מסוימת גם בימי חז"ל היו אנשים חשובים, תלמידי חכמים עם יחס כזה. בזמן הנביאים חגי, זכריה ומלאכי, ועזרא ונחמיה, קראו וזרובבל ומלאכי: הגיע הזמן! עברו שבעים שנה של גלות בבל, ועכשיו, הגיע הזמן, הקיץ הקץ! בימינו הייתה הצהרת בלפור, ואז הייתה הצהרת כורש: מי שרוצה לעלות לירושלים, יהי ד' עמו ויעל¹. עברו שבעים שנה מאז החורבן, רק דור אחד, והיו עוד כמה זקנים שזכרו את בנין בית המקדש של שלמה, והם בכו מתוך חסרון אמונה²: "זה בית המקדש? איזה בית המקדש זה! אנו זוכרים את בית המקדש של בנין שלמה". זה הקו שנמצא בכל המהלך כולו. זו גאולה! זו פוליטיקה, הצהרת בלפור, הצהרת כורש, מה

דרכי שלום

על הכלל המוסרי הגדול שצריך להנחות אותנו בחיינו וכיצד הוא יכול לסייע לנו ביישוב הסכסוך הנוכחי בעם. דברי פרידה מפרופ' שלום רוזנברג, מענקי הרוח של העם היהודי בדור האחרון

מתווה פרופ' שלום

לאחר חטא העגל, במעמד "נקרת הצור" (שמות לג, יב-כג) מתואר שיח בין ה' למשה רבנו ובו מבקש משה לדעת את דרכי ה': "הודיעני נא את דרךך ואדעך למען אמצא חן בעיניך וראה פי עמך הגוי הזה" (שם, לג, יג). במורה הנבוכים (א, נד) מפרש הרמב"ם את ההתגלות בנקרת הצור, ומבחין בין "השגת עצמו יתעלה" כלומר "הראני נא את כבודך" (שם) לגי (יח) לבין השגת הנהגת ה' את העולם: "הודיעני נא את דרכיך" (שם יג). הנהגה זו זהה עם תוארי הפעולה: "הם הם הפעולות הבאות ממנו יתעלה והחכמים יקראום מדות". לדברי רמב"ם, על האדם לנהל את מעשיו בחייו כדרך בה מנהל ה' את העולם וכך גם יוכל האדם להיפגש עם הנהגת הבורא בחייו.

וכך חתם פרופ' שלום את מאמרו: "נראה לי שעצם המטפורה 'והלכת בדרכיו' מלמדת אותנו רבות. בכל סיטואציה מוסרית אנו מצויים בפרשת דרכים. 'והלכת בדרכיו' מלמד אותנו שבאחת מדרכים אלו הלך הקב"ה, ועלינו ללכת אחריו...". ובהקשר לוויכוחים הציבוריים המתנהלים בימים אלה סביב הרפורמה המשפטית, אמר פרופ' שלום פעם שהחזון שלו הוא: "שאם אתה מוכן לשבת ולשמע את המתנגד שלך - אתה אף פעם לא תוכל לשנוא אותו". ואולי זה המתווה הנחוץ כיום להשבת השלום בתוכנו. ועד אז - שנזכה ללכת בדרכי שלום.

קומות. שתי הראשונות מתוארות במחלוקת קלאסית: ר' עקיבא אומר: 'ואֶהְבֶּתָּ לְרַעְךָ כְּמוֹךָ אֲנִי ה'; זה כלל גדול בתורה - זאת הקומה הראשונה. בן עזאי אומר: 'זֶה סֵפֶר תּוֹלְדֹת אָדָם', זה כלל גדול מזה - זאת הקומה השנייה. ומעתה לעיקרון שלישי - ההליכה בדרכי ה'. בעיקרון זה בא לידי ביטוי האוניברסליזם הרחב ביותר¹.

וכך סיכם את חלקו הראשון של המאמר: "לכלל הראשון (-)אהבת לרעך כמוך", הפורמלי ביסודו, והקובע שוויונות גרידא, מוסיף הכלל השני (-)זה ספר תולדות אדם' גבולות מוסריים תכניים המגינים על כל אדם, מעין זכויות שאין אנו יכולים לפגוע בהן. יש לכבד את הזולת, לא רק מפני שהוא כמוני, אלא בעיקר בגין העובדה שהוא נברא כמוני בצלם א-לוהים".

כעת, פנה להציג את העיקרון השלישי, והחשוב מכל לדעתו: "עקרון נוסף שלא הובלט לדעתי די צרכו, משלים את הכללים האלה, ולדעתי עומד מעבר לכללים האחרים. את העיקרון הזה - שאפשר לכנותו 'עיקרון ההידמות' - ניסח הרמב"ם בספר המצוות (מצוות עשה ח'): 'הוא שציונו להדמות בו יתעלה כפי היכולת והוא אמרו, והלכת בדרכיו' (דב' כח ט). וכך כתב פרופ' שלום בהמשך: "ההליכה בדרכי ה'... יוצרת מערכת מוסרית המבוססת על עקרון אישי, ההידמות לא-ל. 'והלכת בדרכיו' הוא כלל מוסרי רחב... שהרי הקב"ה מיטיב לרעים ולטובים גם יחד..."

בתחילת השבוע נפרד עם ישראל מאחד מענקי הרוח הגדולים בדור האחרון - פרופ' שלום רוזנברג ז"ל. פרופ' שלום, או בפשטות - 'שלום', היה נאה לשמו ושמו היה נאה לו. כל חייו צעד בעקבות דמותו של אהרן הכהן - אוהב שלום, רודף שלום, אוהב את הבריות ומקרבן לתורה. כמה סמלי הדבר שבמוצאי שבת פרשת תצוה, בה דמותו של אהרן הכהן ובגדיו נמצאים במוקד, הסתלק לבית עולמו, בימים בהם הדבר שאולי חסר לנו יותר מכל הוא שלום.

מפגשים רבים היו לי במהלך השנים עם פרופ' שלום. בכל מפגש זכיתי לקבל נקודת מבט חדשנית וייחודית על תורתנו, על עם ישראל ועל האנושות. הכל היה ספוג תמיד הומור, חיוך, שמחה, רוחב דעת, אהבת אדם ומעבר לכל - יראת שמים.

לפני מספר שנים, כחלק מעבודה על הכרך השני של כתב העת 'מעשה חושב', פנינו לפרופ' שלום, בבקשה שיכבד אותנו במאמר מפרי עטו, בנושא יחס היהדות לערך השוויון. בקשתנו נענתה בחיוב וזכינו למאמר שכדרכו - מעמיק ומאיר את הסוגייה בשלל דרכים - מבית ומחוץ. בדברים הבאים אבקש להציג יסוד מרכזי ממאמרו (על עקרונות המוסר היהודי 'ואהבת לרעך כמוך' - אוניברסליזם ושוויון), שמשקף, כך נדמה לי, את דרכו בחייו ושנוגע גם לפרשת השבוע ולמאבק הפנימי שמתחולל בימים אלה במדינה.

עיקרון ההידמות

בתקציר המאמר כתב את המילים הבאות: "המוסר היהודי הקלאסי בנוי כבניין בן שלוש

מִמָּד הַכֵּר

ישיבת 'מדברת כעדר' מצפה רמון

מסתערים מכל הלי"ב!

הזמנה

ישיבת מדברת כעדר

מצפה רמון
מקום תורה בלב הנגב

וְיֵשׁוּב מִדְּבָרָה כְּעֵדָן וְעֶרְבָתָה כְּגֵן ה'

בהודיה גדולה לה' יתברך על ל"ב שנים של העמדת
תלמידים והפצת התורה

שמחים ונרגשים להזמינכם ל-

כנס בוגרי הישיבה לדורותיה

יחד נמחיר ונמלא מאור לא פליטה
ונמלא יחד אהבה פליטה!

יום שני הקרוב | כ' אדר (13.3) | בנייני האומה

להרשמה <<

נשמח לראותכם! הרב צבי ורבני הישיבה

האם לומר הכל - בנישואין?

וטוב. אלא שהעמל בקבלה ההדדית, עם מה שיש ועם מה שעשוי להשתנות, הוא זה שיוצר את האהבה ורק אז - על כל פשעים תכסה אהבה.

"חשוב לדעת שתשומת הלב שלך תתמקד ב: מה אתה צריך לחשוב, לומר ולעשות ולא במה שהיא צריכה להיות או לעשות. אדם יכול ליצור שינוי פנימי על עצמו ולא על אחרים. סביר להניח שבזכות השינוי החיובי העצמי, יהיה שינוי חיובי, גם אצל השני.

מבט חיובי על הטוב הקיים, לצד מה שמפריע לך. נראה שברית הנישואין שלכם מעידה שיש קשר פנימי נפלא שעדיין לא התגלה והוא יתגלה במהלך חיי הנישואין.

נקודת המוצא - שאתה רוצה להיות איתה ולא אהב אותה, ללא קשר למה שמפריע לך."

"אני מרגיש צורך להפנים את מה שאמרת לי. ההתמקדות הזאת, זה באמת מה שאני רוצה. חזקת אותי בהערכתך כלפי, באומץ שלי שבאתי אליך. אני מרגיש אחריות גדולה על הזוגיות שלנו." "האחריות שלך, תיצור הנהגה והובלה של הזוגיות שלכם, למקום טוב ויציב. בפעם הבאה, נברר, מהי הדרך לומר את מה שניתן לשינוי וכיצד להתבונן, על מה שלא ניתן לשינוי, באופן שתחיה עם זה, בשמחה ובאהבה עם רעייתך.

אליה. היא אומרת שאני נראה מרוחק ממנה. מה אני יכול להגיד לה...."

"אתה מוכן לשתף אותי בדוגמא למצב שלא יכול להשתנות אצל אשתך?"

"כן. האף שלה בולט מידי וזה הפריע לי גם לפני החתונה. אמרו לי שככל שנחיה ביחד ואראה את תכונות הנפש שלה, מראה האף שלה לא יפריע לי. אך לצערי אני מרגיש שקשה לי להסתכל על הפנים שלה בגלל האף. המראה הזה לא יכול להשתנות. אז מה יעזור אם אגיד לה שקשה לי? היא נורא תיפגע ואני אוהב אותה."

דני הרים את ראשו ושאל: "את מבינה אותו?" "אתה ראוי להערכה רבה, על הצעד האמין שלך, לחשוף דברים שבדרך כלל קשה מאד לחשוף אותם. אתה מוכן לקרוא לדברים בשמם, למרות הבושה שאתה מרגיש. אני מסיקה מכך שהכנות שלך עם עצמך ועם אשתך חשובה לך מאוד, אתה מאמין בזוגיות שלכם ומוכן להתמודד, כדי לבנות חיי נישואין טובים ויציבים."

"ואני רוצה לשתף אותך בדרך שאני מאמינה בה. נכון שבד"כ לזוגות ישנם קשיים שניתן לשנותם וישנם קשיים שלא ניתן לשנותם. זוהי עבודת החיים שלנו, כיצד מצד אחד ללמוד לקבל את השני, עם מי שהוא ואיך שהוא, ובאותה מידה ללמוד לשתף זא"ז בכבוד ובאהבה, בדברים שניתנים לשינוי."

כאשר זוג מתחתן, קיימת לפעמים אשליה שעל כל פשעים תכסה אהבה, במובן הפשטני של המונח הזה. כביכול, כשתגיע האהבה, הכל יראה יפה

דני הגיע אלי, אחרי שמונה חודשי נישואין בלבד. "אשתי לא יודעת שבאתי אליך. אני יודע שאסור להסתיר דברים. אבל במקרה הזה, זה ממש לטובתה ולטובת שנינו. האמת שבבעיה שלי, יש דברים שלא נוח לי לשתף גם אותך. אבל אני ממש במצוקה, דווקא משום שהזוגיות חשובה לי-לנו מאוד.

אני מכיר את אשתי כבר שנה והיה לנו ממש כיף ביחד. אחרי החתונה, גיליתי הרבה דברים שאולי הם קטנים, אבל מאד מפריעים לי. אני חושש להעיר לה שלא תיעלב ממני. חוץ מזה, יש דברים שאני חושב שלא יכולים להשתנות אצלה. אז מה יעזור שאשתך אותה. חשובה לי מאד הכנות בינינו. אז אם אסתיר ממנה את הרגשות שלי בדברים האלה, ארגיש שאנחנו לא באמת ביחד.

האם אני צריך לשתף בכל דבר, בכל מצב ובכל מוזר? אני ממש מתוסכל מזה.

מצד אחד, אנחנו באווירה טובה ביחד. מצד שני, אני מרגיש שאני משקר לה וקשה לי עם זה."

אמרת לי לו שהשאלה שלו, לגיטימית לגמרי. זו התלבטות אנושית, אתית וחברתית.

"ספר לי מהם המצבים שאתה חושש לשתף אותה שמפריעים לך". הוא ישב מכוונס זמן רב, עד שלבסוף אמר: "אשתך אותך בדברים שיותר קל לי, כי יש דברים שאני מתבייש לומר לך..."

מאז החתונה היא עולה במשקל והיא לא נראית כמו שנראתה עד החתונה. חוץ מזה, היא נשארת בבית עם בגדים של ניקיונות וכיסוי ראש מרושל. מראה כזה לא נעים לי וגורם לי לא לרצות להתקרב

לתגובות ולשאלות וכן להצעת נושאים המעניינים אתכם - estavr@gmail.com

המשך המאמר של הרב בוחבוט מעמוד 3 <

מיקום הכיור במקדש הוא בין מזבח העולה, שבו היו מקריבים את הדם ובשר הקרבנות, לבין ההיכל שבו היא העבודה היותר פנימית, ובו מזבח הזהב עם הקטורת והריח, והמנורה, השולחן וארון הברית. ההסבר למיקומו של הכיור בין מזבח העולה להיכל מסביר את תפקידו הרוחני, שמזבח העולה מייצג את הצדדים החומריים והבשרניים, כבשר העולה וזריקת הדם שם, לעומת ההיכל פנימה שמייצג את הצדדים היותר רוחניים של המציאות, כמזבח הזהב שבו הקטורת היא הריח שהנשמה נהנית ממנו. ועל מנת לחבר בין הצדדים הרוחניים שמאופיינים בהיכל לצדדים החומריים שמאופיינים במזבח החיצון, צריך קדושה וטהרה, שמתבטאת במים הקדושים שבכלי הכיור, שמחברים על ידי הטהרה והקדושה את הנשמה לגוף. וצורת העבודה בכיור היא בנטילת יד ורגל בחיבורם. היד מייצגת בתנועתה את השכל שהיא בדרגות שונות בין בעלי החיים לעומת אדם שמגלה את רמת שכלו בתנועת ידו. והרגליים מייצגות את כוח התנועה שמבטא את הרצון, שבדרך שאדם רוצה מוליכים אותו. על מנת לחבר בין השכל והרצון - בין מה שאתה יודע "יודעת היום", להיכן שהלב נמצא "והשבות אל לבבך" - נדרשת טהרה. והטהרה מתבטאת במיקומו של הכיור ובעבודתו, בחיבור יד ורגל, שזה השכל מול הרצון, הידיעה מול הלב. וזהו סוד תפקידו ומקומו של הכיור ומקור יצירתו והמים שבו. שנוכח לחנוך את הכיור שמוצא היום במכון המקדש, ונבנה ונתרם על ידי משפחתנו ובימים אלה מגיע לידי סיומו, ונתברך כולנו בשימוש בבית המקדש¹⁰.

להזמנת הרצאת תיעוד בתהליך יצירת הכיור בשיתוף מצגת אפשר לשלוח למייל asherbuchbut@gmail.com

1. רש"י שמות (פרשת ויקהל) פרק לח פסוק ח
2. אבן עזרא שמות (פרשת ויקהל) פרק לח פסוק ח
3. ספורנו שמות (פרשת ויקהל) פרק לח פסוק ח.
4. במדבר (פרשת נשא) פרק ה פסוק כב
5. רמב"ן במדבר (פרשת נשא) פרק ה פסוק כ
6. אור החיים במדבר (פרשת נשא) פרק ה פסוק טו
7. מדרש הנחומא (בוכר) פרשת פינחס סימן ז
8. רש"י הירש שמות (פרשת ויקהל) פרק לח פסוק ח
9. עולת ראייה / חלק א / עמוד קיט
10. בניית הכיור בימינו מתועדת בסרטון 'הכלי האחרון של בית המקדש'

מוזמנת לשנה של
חיפוש וגעגוע
מפגש חי ומתחדש
עם עצמך
שנה של לימוד תורה
בירושלים

בואי ליום הכרות לשנת תשפ"ד
במכון אורה

כ"ד
שבט
ה' אדר
כ"ז
אדר

מחכות לך!

לפרטים נוספים והרשמה השאירו הודעה ונחזור אליכם, שוהם: 0525607494

חידה בפרשה

מי מזכרת גם 'ראשון' וגם ב'שישי'?

המלצת השבוע

חבורת החלומות

עונה 5 של "ניידת החלומות" מסתיימת, צפו בפרקי "חבורת החלומות" המרגשים, בנושא מניעה והתנגדות ל"חרם" בין חברים וחברות, ולמדו עד כמה חשוב שתהיה בינינו אהבה ואחוה!

מסירות לחבר

בפרשת כי תשא מספר על חטא העגל. אחרי החטא החמור משה התפלל לה' שלא יעניש את בני ישראל בחמרה, והוסיף: "ואם אין, מחני נא מספרך אשר כתבת!". כלומר, משה אומר לה' שאם הוא אינו מסכים לסלח לעם ישראל ולותר על הענש הקשה, שימחק את שמו של משה מספר התורה!

למרות שמשה רבנו בכלל לא היה אשם בחטא העגל, והוא מאוד הצטער ואולי גם כעס על בני ישראל שעשו את המעשה החמור, בכל זאת הוא מסר את נפשו ואת כבודו - רק כדי שה' יסלח להם! ובאמת בזכותו של משה ה' לא העניש את בני ישראל בחמרה רבה באותו הזמן.

גם אנחנו יכולים ללמוד לעצמנו ממשה רבנו, שאם אנחנו רואים שמישוהו טעה ועשה דבר לא טוב, אנחנו יכולים למחל ולסלח ואפילו לעזר לו לתקן את מה שהוא עשה. אם ננהג בענוה כמו משה רבנו, נוכל לעזר לחברינו לתקן את הטעויות שנעשו ולחזור לדרך הטובה והישרה.

ישי, ערוץ הילדים

- אולי אני עני, אביון, דלפון, רש, חסר מצון, דל אמצעים. אבל לפחות השפה שלי עשירה...
- איש אחד הולך עם שניצל על הראש. שואלים אותו: תגיד, זה לא כבד? הוא עונה: לא, זה שניצל...
- בכל הבדיחות יש "איש אחד". אז איפה האיש השני?

זוכה לפרשת תצווה:
מאיה אהרון

1

שאלות בפרשה

- מאיזה חומר היה עשוי הכיור במשכן?
- את מי מילא ה' "רוח אלוקים" בחכמה ובתבונה...?
- על מה נאמר שהוא "אות... ביני ובין בני ישראל"?
- מי כתב על הלוחות הראשונים?
- מה עשה משה כאשר ראה את החוגגים סביב העגל?
- מי אמר את "יג המידות", בפרשה?

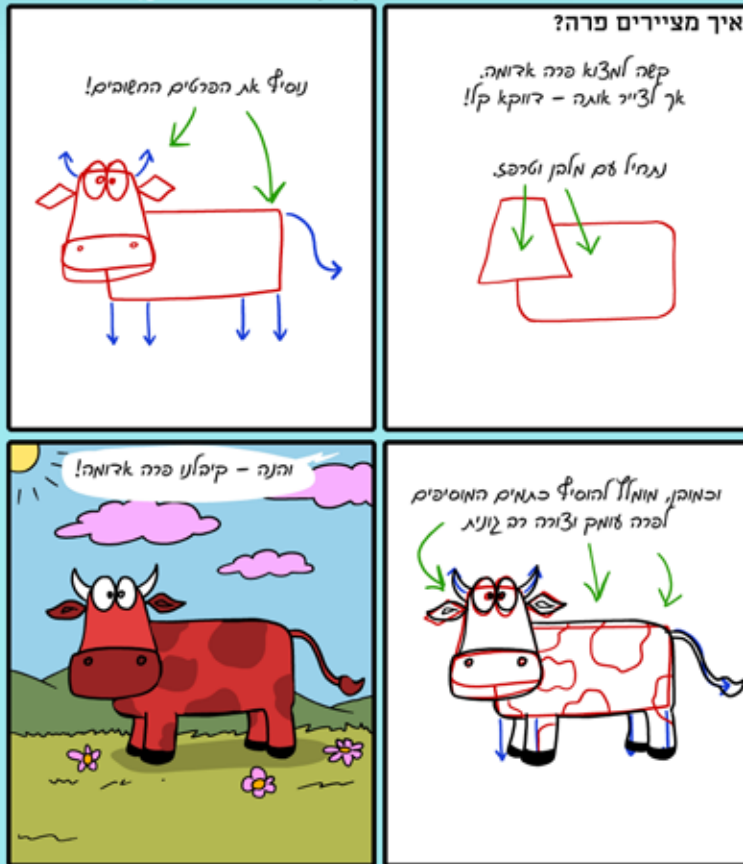
« כי תשא

שלחו אלינו תשובות באתר ערוץ מאיר לילדים, ואולי תזכו בפרס!

להזמנת סדנאות קומיקס: 0549-256994

איך מציירים פרה?

שואלים כיצד יתכן שהמטרה את הטמא, נטמא בעצמו? אך האמת, כך היא המציאות תמיד. מי שעוסק יותר על המידה בניקוי הליכלוך, מתכלך בעצמו. אדם שרוצה לעשות תשובה, אסור שרק יחשוב ויתעסק בחטאי העבר, אלא יפנה אל העתיד - אל הטוב.

התעוררי נפשי, התעוררי בגדולה הא-להית שלך, אל תתבטלי, ולא תכנעי מפני גאים סוררים - שאינם יכולים להשיג את הלך רוחך ועדנות נפשך בציוריה הטהורים, ובעריגתה העליונה אל השיגוב העדין - השיגוב האלהי, ואל היושר, האמת והטוהר הנערץ. דעי את ערכך והתרוממי.

שמונה קבצים, סט

על סדר היום

הרב שלמה אבינר

קודם כל, עליך למצוא את אחיך בלבבך. אז תמצא אותם בבשרם ובדמם, בנשמתם וברוחם, בנפשם ובגופם, בשכלם וברגשם, ברצונם ובדמיונם. אם גם לאחר שימכרו אותך, תמשיך להיות אח, אז תוכל לומר בכל לב: "את אחי אנכי מבקש". אך דע לך, הדרך קשה וארוכה.

"ויאמר יוסף אל אחיו: גשו נא אלי ויגשו" (שם מה ד). מה נורא ומה רחוק הוא זה האיש הזה, משנה למלך האכזר. "ויאמר: אני יוסף אחיכם אשר מכרתם אותי מצרימה" (שם). אתם רואים, לעולם אתם אחי. על אף שמכרתם אותי, ושתיים עשרה שנה בבית הסוהר ישבתי, בלבי אתם אחי. משאת נפשי האחת נתנה לי כוח: "את אחי אנכי מבקש". עתה, פגשתי אתכם, זה לי היום הגדול בחיי, זהו יום שמחת לבי. "ועתה אל תעצבו ואל יחר בעיניכם" (ה), כי הלוא אני אחיכם.

"ועתה אל תיראו" (נ כא), אל תפחדו ממני. אני אוהב אתכם. "וינחם אותם וידבר טובם" (שם). אני אוהב אתכם!

נשמות מחוברות

איש ואשתו הם בשר אחד
נשמה אחת במרומי מרומים.
וכאשר היא יורדת לתחתיות
ארץ היא מתפצלת לשניים.
וזו עבודת בני הזוג לחדש
את אותה אחדות ראשונית
פנימית. על ידי בחירתם
ועמלם המבורך.
מאת הרב שלמה אבינר
154 עמ'. כ. קשה

נשמות מחוברות

ניתן להזמין בטלפון: 02-9973168
או באתר: www.ChavaBooks.co.il
ניתן להשיג את כל ספרי ההוצאה
ב'דני ספרים' רח' אבן ישראל 3 ירושלים

שלחתי הציבור שלכם

מבית מקור ראשון

רוצים להגיע למאות אלפי בתי אב בציבור הדתי?
איתנו אתם יכולים!

- הפצה שבועית של עלוני פרשת השבוע
- ופוסטם בכל בתי הכנסת ברחבי הארץ
- הדרכת מודעות בבתי הכנסת
- וברביתים דתיות
- דיוור ישרי בכל רחבי הארץ

לפרטים: 052-8985118
0528985118@gmail.com

את אחי אנכי מבקש

"וימצאנו איש והנה תועה בשדה וישאלהו האיש לאמור: מה תבקש" (בראשית לז טו).

גדול הוא השדה, מתעה ומאיים. אין בו עצים להצל מן השמש, אין בו מעייין להרות צמא. אין בו כיוון, אין בו תמרוה, אין מי שיוורה את הדרך. הרבה דרכים, הרבה אלים, הרבה רצונות והרבה חפצים, הרבה רגשות והרבה מחשבות. האדם תועה בשדה, אבוד ומעונה. **"וימצאנו איש".** אינך אבוד, בן אדם. אם אתה לא תמצא את האיש, הוא ימצא אותך. בכל מקום שתהיה יבוא השליח, יבוא המלאך, יבוא האיש שיוודע לשאול. **"וישאלהו האיש לאמר",** וישאל החכם אשר שאלתו היא כבר תשובה, **"מה תבקש?"** השדה רחב כל כך, העולם הזה מלא כל כך בגוונים ובצבעים, מה תבקש? התבקש עושר או אושר? התבקש תורה ומצוות, או שמא חוויות והנאה? או אולי שלום ואולי מלחמה.

מה תצביע, ימין או שמאל, אשכנזי או ספרדי? מה תרצה יותר, חופש רווקים או ברית נישואין? התאהב ילדים או הורים? מה שוקת נפשך, שירה או מדע, טבע או טכניקה? אמור, בן אדם, מה תבקש, אמור מיד, באיזו מפלגה תתפלג, באיזה מדור תתמדר,

באיזו מגרה תתמגר? מה תבקש, אמור, אל תכחד. ואם לאלקים חשקה נפשך - הרבה זרמים יש, הרבה ישיבות יש, אחת נגד השניה, ויש גם מי שנגד כולם. אמור מהר מה תבקש, להיות עם כיפה או בלי כיפה, ואם כיפה, איזו כיפה? אל תתחמק, החלט למי אתה, לנו או לשונאינו? **"מה תבקש?" (שם טז).**

"את אחי אנכי מבקש" (שם טז). אני מחפש אחווה, אני מחפש אהבה ואחוה, אני מבקש את עמי, את כל עמי. חלק ממנו, לא ישיב את נפשי. רק עם ד' התמים והשלם, זה ישיב נפשי. כולם אחי. כולם אהובי. כולם יחד הם אומתי, ולא אשעה לאומרים: גזורו את הילד החי, גזורו.

"הגידה נא לי, איפה הם רועים" (טז). אני מתחנן, אנא אמור לי. כל כך הרבה רועים יש וכל רועה מתנשא לאמור: אני הרועה. והצאן תועה. שאלתני למפלגתי, אני ממפלגת הצאן. אבל הרועים משכו אותנו אנה ואנה, והוא מפוזר ומפורד בין הרועים. אנא אמור לי, מתחנן אני לפניך בדם נפשי "איפה הם הרועים" אנשק אותם, אחבק אותם. מה שאני מבקש, זו אחווה. זה ולא דבר אחר.

"ויאמר האיש נסעו מזה" (שם יז). את זה כבר לא תמצא. "נסעו מזה - הסייעו עצמם מן האחוה" (רש"י). גם אתה אשם בזה, כי הבאת את דיבתם רעה. לא ראית את האור, רק את החושך, ראית את החסרונות ולא את המעלות. אתה הקדמת להסיע את עצמך מן האחוה. "כמים הפנים לפנים, כן לב האדם לאדם" (משלי כז יט). "כמים הללו שאדם צופה

בהן ורואה בהם פנים כפניו, אם הוא שוחק, הם שוחקות, ואם הוא עוקם הם עקומות, כן לב האדם לאדם האחר, אם הוא אוהב את זה, גם הוא אוהבו, ואם הוא שונא את זה, גם הוא שונאו" (רש"י). יבמות קיז א). הם כבר רחוקים מן האחוה. **"וילך יוסף אחר אחיו" (בראשית לז יז).** בכל זאת אני הולך אחר אחי. זה בנפשי, בלי זה אין לי חיים. לא, אל תלך. איחרת את המועד. הר גבוה ביניכם. מאוחר מדי. הם יהרגו אותך, הם יזרקו אותך לבור נחשים ועקרבים, הם ימכרו אותך לישמעאלים.

בכל זאת אלה, זה בנפשי, ובנפש אבי: "לך נא ראה את שלום אחיך ואת שלום הצאן" (שם יד). זאת בקשת אבי, זאת בקשת אבי שבשמים לראות שלום אחי ושלום הצאן. **"את אחי אנכי מבקש".**

"ויראו אותו מרחוק" (יח). הלא אמרת לי לך את האמת: גם אתה עדיין רחוק. מבקש אתה את אחיך אך בלבך אתה חלוק על אחיך. זאת אני הולך אחר אחי. לא, אל תלך. איחרת את המועד. הר גבוה ביניכם. מאוחר מדי. הם יהרגו אותך, הם יזרקו אותך לבור נחשים ועקרבים, הם ימכרו אותך לישמעאלים.

בכל זאת אלה, זה בנפשי, ובנפש אבי: "לך נא ראה את שלום אחיך ואת שלום הצאן" (שם יד). זאת בקשת אבי, זאת בקשת אבי שבשמים לראות שלום אחי ושלום הצאן. **"את אחי אנכי מבקש".**